निवातकवचान् युद्धे वासवेनापि दुर्ज्जयान् । जितवान् समरे पार्थः पर्याप्तं तन्निदर्शनं । ४४९
को हि शक्तो रणे जेतुं पाण्डवं रभसं तदा । यस्यगोप्ता जगद्गोप्ता शङ्खचक्रगदाधरः ।
वासुदेवोऽनन्तशक्तिः सृष्टिसंहारकारकः । सर्वेश्वरो देवदेवः परमात्मा सनातनः ।
उक्तो हि बहुशो राजन् नारदाद्यैर्महर्षिभिः । त्वन्तु मोहान्न जानीषे वाच्यावाच्यं सुयोधन ।
मुमूर्षुर्हि नरः सर्व्वान् वृक्षान् पश्यति काञ्चनान् । तथा त्वमपि गान्धारे विपरीतानि पश्यसि ।
स्वयं वैरं महत्कृत्वा पाण्डवैः सह सृञ्जयैः । युध्यस्व तानद्य रणे पश्यामः पुरुषो भव । ४४५
अहन्तु सोमकान् सर्व्वान् पाञ्चालांश्च समागतान् । निहनिष्ये नरव्याघ्र वर्ज्जयित्वा शिखण्डिनं ।
तैरहं निहतः सङ्ख्ये गमिष्ये यमसादनं । तान् वा निहत्य समरे प्रीतिं दास्याम्यहं तव ।
पूर्व्वं हि स्त्री समुत्पन्ना शिखण्डी राजवेश्मनि । वरदानात् पुमान् जातः सैषा वै स्त्री शिखण्डिनी ।
तमहं न हनिष्यामि प्राणत्यागेऽपि भारत । याऽसौ प्राङ्निर्म्मिता धात्रा सैषा वै स्त्री शिखण्डिनी ।
सुखं स्वपिहि गान्धारे श्वोऽस्मि कर्त्ता महारणं । यं जनाः कथयिष्यन्ति यावत् स्थास्यति मेदिनी । ४४७
एवमुक्तस्तव सुतो निर्ज्जगाम नरेश्वर । अभिवाद्य गुरुं मूर्द्ध्ना प्रययौ स्वं निवेशनं ।
आगत्य तु ततो राजा विसृज्य च महाजनं । प्रविवेश ततस्तूर्णं चयं शत्रुचयङ्करः ।
प्रविष्टः स निशां तान्तु गमयामास पार्थिवः । प्रभातायाञ्च शर्व्वर्य्यां प्रातरुत्थाय तान्नृपः ।
राज्ञः समाज्ञापयत सेना योजयतेति हि । अद्य भीष्मो रणे क्रुद्धो निहनिष्यति सोमकान् ।
दुर्य्योधनस्य तच्छ्रुत्वा राज्ञो विलपितं बहु । मन्यमानः स तं राजन् प्रत्यादेशमिवात्मनः । ४४५
निर्व्वेदं परमं गत्वा विनिन्द्य परवाच्यतां । दीर्घं दध्यौ शान्तनवो योद्धुकामोऽर्ज्जुनं रणे ।
इङ्गितेन तु तज्ज्ञात्वा गाङ्गेयेन विचिन्तितं । दुर्य्योधनो महाराज दुःशासनमचोदयत् ।
दुःशासन रथास्तूर्णं युज्यन्तां भीष्मरक्षिणः । द्वाविंशतिमनीकानि सर्व्वाण्येवातिचोदय ।
इदं हि समनुप्राप्तं वर्षपूगाभिचिन्तितं । पाण्डवानां ससैन्यानां वधो राज्यस्य चागमः ।
तत्र कार्य्यतमं मन्ये भीष्मस्यैवाभिरक्षणं । स नो गुप्तः सहायः स्यात् हन्यात् पार्थांश्च संयुगे । ४४८०
अब्रवीद्धि विशुद्धात्मा नाहं हन्यां शिखण्डिनं । स्त्रीपूर्व्वको ह्येष राजन् तस्मादर्ज्यो मया रणे ।
लोकस्तद्वेद यदहं पितुः प्रियचिकीर्षया । राज्यं स्फीतं महाबाहो स्त्रियश्च त्यक्तवान् पुरा ।
नैव चाहं स्त्रियं जातु न स्त्रीपूर्व्वं कथञ्चन । हन्यां युधि नरश्रेष्ठ सत्यमेतद्ब्रवीमि ते ।
अयं स्त्रीपूर्व्वको राजन् शिखण्डी यदि ते श्रुतः । उद्योगे कथितं यत्तत्तथा जाता शिखण्डिनी ।
कन्या भूत्वा पुमान् जातः स च मां योधयिष्यति । तस्याहं प्रमुखे बाणान्न मुञ्चेयं कथञ्चन । ४४८५
युद्धे हि क्षत्रियांस्तात पाण्डवानां जयैषिणः । सर्व्वानन्यान् हनिष्यामि सम्प्राप्तान् रणमूर्द्धनि ।
एवं मां भरतश्रेष्ठो गाङ्गेयः प्राह शास्त्रवित् । तत्र सर्व्वात्मना मन्ये गाङ्गेयस्यैव पालनं ।
अरक्ष्यमाणं हि वृको हन्यात् सिंहं महावने । मा वृकेणेव गाङ्गेयं घातयेम शिखण्डिना ।
मातुलः शकुनिः शल्यः कृपो द्रोणो विविंशतिः । यत्ता रक्षन्तु गाङ्गेयं तस्मिन् गुप्ते ध्रुवो जयः ।